

Hoogrode zee van Van den Noort

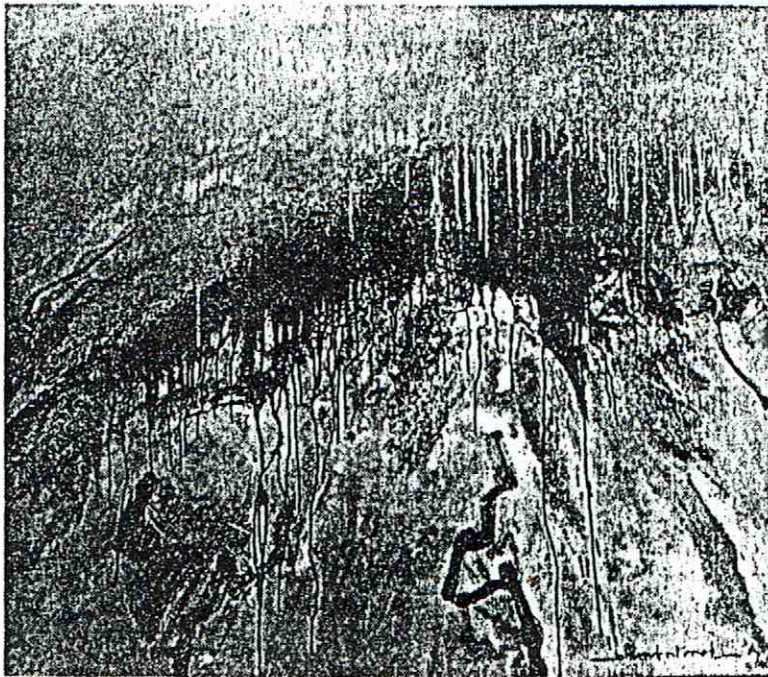
Door Feike Boschma

De schilder (en zeezeiler) Johann van den Noort uit Kampen houdt zich bezig met maritieme schilderkunst. Als een der weinige maritieme kunstenaars sluit hij in zijn oeuvre ieder ander thema uit en heeft zich onlosmakelijk verbonden met de zee, bij voorkeur onder zware meteorologische omstandigheden naar het lijkt. Bij van Hulsen in Leeuwarden hangen achttien kleurige werken van zijn hand.

Bij binnenkomst in de galerie vallen onmiddellijk de dimensies en het coloriet van de schilderijen op, een en ander nog versterkt door de professionele inrichting van de ruimte en de vlakverdeling van de hoge witte wanden. Het werk van Van den Noort zou het best gekarakteriseerd kunnen worden door de term 'lyrisch-abstract', immers de kijker ziet geen weergave van de werkelijkheid maar een persoonlijke gevoelsmatige uitdrukking van des kunstenaars indrukken van het fenomeen zee.

Impressie

Veel (6) van de geëxposeerde werken dragen in hun titel inderdaad het woord 'impressie', en dit kan geen kwaad. Integendeel! Want wat moet een kijker anders met stukken als het overwegend gele (I) 'Impressie van de zee' (nummer 9), en met schilderij 'Impressie van een storm', dat in tegenstelling tot de verwachting die de titel wekt eerder teder en als het ware verstillend aandoet. Ook nummer 14, het tweeluik 'Impressie van een storm', in overwegend bruin, geel en oranje, heeft op het eerste gezicht weinig met storm te maken.

Een van de werken van Van den Noort

Het is echter goed te beseffen dat het hier om een zeer persoonlijke impressie gaat van het verschijnsel storm, en misschien is hier de stelling dat Van den Noort zachtjes uitgedrukt een zwak heeft voor zwaar weer wel van toepassing. Het lijkt wel alsof de schilder houdt van storm op zee, dat het hem eerder rustig maakt dan bang en paniekerig.

Een bewijs voor deze stelling vond ik in een artikel van Wim van der Beek, in 'Kunstbeeld' van juni j.l.: "Zijn meest recente schilderijen en gouaches zijn gebaseerd op twee gebeurtenissen. Op 25 en 26 juli 1988 woedde een zware storm over de Noordzee met windsnelheden van 9 à 10 beaufort. Van den Noort was met zijn zeilschip op weg naar

Noorwegen. Even was hij zeeziek (een ervaring die hij nauwelijks kent), daarna pakte hij zijn schetsboek en aquarelleerde zijn onstuimige ervaringen heet van de naald. In dezelfde zomer dook de schilder naar koraalriffen in de Caribische Zee. De laatste duik werd hem bijna fataal, maar ondanks de exotische rijkdom. . .".

Bijna fataal

De tweede gebeurtenis, de bijna fatale duik, kan de kijker net als de storm, meebelevén op schilderijen met titels als 'Coraal' (hier is het rode koraal nauwelijks meer te zien in het overweldigende blauw van de zee en in het licht dat daar doorheenbreekt), 'Caribische Zee' (dat wel lijkt op het

overgangsgebied tussen water en lucht, met de felle kleur van de ondergaande zon die alles fel kleurt) en 'Duik naar coraalrif' (waarop een exotische onderwaterwereld in blauw, geel, groen en paars lijkt weergegeven).

De kleur rood is niet de eerste kleur waaraan gedacht wordt bij het woord zee. Toch schildert Van den Noort in 'Rising Sea' de zee knalrood. Is dit een voorbeeld van synesthesie? Is hier de vuurrode opkomende zon de zee zelf geworden? Is de hitte van de zon even intens als de dreiging van de storm? Ook op het laatste geëxposeerde doek 'Doggersbank' overheerst rood. Noch in de voorstelling noch in de titel is er enige verwijzing naar de zon. Nee, hier staat het fulminerende rood (wederom) voor een grote intensiteit: een en al uitelkaar spattende vormen. Wat een dynamiek.

Dynamiek

Concluderend: de kleur geel is zeer evident verbonden aan de zonnige 'Caribbean', het rood aan de intensiteit van de (positieve) gevoelens die de storm blijkbaar opwekt bij de schilder. De dynamiek van de voorstellingen wordt nog vergroot middels door het beeld lopende horizontale 'dwarrelstrepjes', die doen denken aan de lichtstreepjes bij fotografische 'tijdopnamen'.

Zeer opvallend temidden van dit storm- en lichtgeweld (dat bij mij, in weerwil van de catalogus, eerder 'Le Bateau Ivre' van de dichter Rimbaud dan het werk van Slauerhoff voor de geest roept) zijn de stille en vrome beeldjes van Tjikkie Kreuger. Op subtiele wijze neergezet fungeren zij als rots(jes) in de branding.

Hoogrode zee van Van den Noort

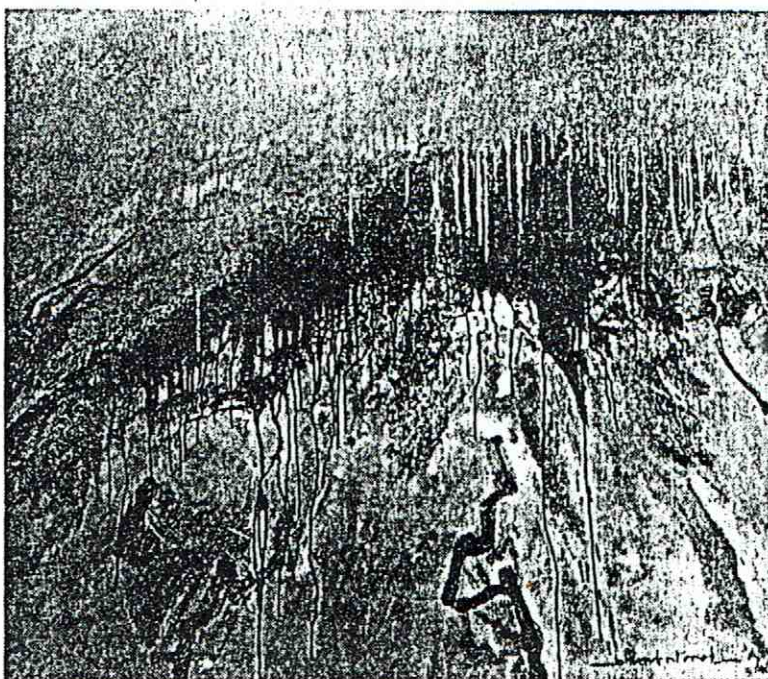
Door Feike Boschma

De schilder (en zeezeiler) Johann van den Noort uit Kampen houdt zich bezig met maritieme schilderkunst. Als een der weinige maritieme kunstenaars sluit hij in zijn oeuvre ieder ander thema uit en heeft zich onlosmakelijk verbonden met de zee, bij voorkeur onder zware meteorologische omstandigheden naar het lijkt. Bij van Hulsen in Leeuwarden hangen achttien kleurige werken van zijn hand.

Bij binnenkomst in de galerie vallen onmiddellijk de dimensies en het coloriet van de schilderijen op, een en ander nog versterkt door de professionele inrichting van de ruimte en de vlakverdeling van de hoge witte wanden. Het werk van Van den Noort zou het best gekarakteriseerd kunnen worden door de term 'lyrisch-abstract', immers de kijker ziet geen weergave van de werkelijkheid maar een persoonlijke gevoelsmatige uitdrukking van des kunstenaars indrukken van het fenomeen zee.

Impressie

Veel (6) van de geëxposeerde werken dragen in hun titel inderdaad het woord 'impressie', en dit kan geen kwaad. Integendeel! Want wat moet een kijker anders met stukken als het overwegend gele (1) 'Impressie van de zee' (nummer 9), en met schilderij 'Impressie van een storm', dat in tegenstelling tot de verwachting die de titel wekt eerder teder en als het ware verstillend aandoet. Ook nummer 14, het tweeluik 'Impressie van een storm', in overwegend bruin, geel en oranje, heeft op het eerste gezicht weinig met storm te maken.

Een van de werken van Van den Noort

Het is echter goed te beseffen dat het hier om een zeer persoonlijke impressie gaat van het verschijnsel storm, en misschien is hier de stelling dat Van den Noort zachtjes uitgedrukt een zwak heeft voor zwaar weer wel van toepassing. Het lijkt wel alsof de schilder houdt van storm op zee, dat het hem eerder rustig maakt dan bang en paniekerig.

Een bewijs voor deze stelling vond ik in een artikel van Wim van der Beek, in 'Kunstbeeld' van juni j.l.: "Zijn meest recente schilderijen en gouaches zijn gebaseerd op twee gebeurtenissen. Op 25 en 26 juli 1988 woedde een zware storm over de Noordzee met windsnelheden van 9 à 10 beaufort. Van den Noort was met zijn zeilschip op weg naar

Noorwegen. Even was hij zeeziek (een ervaring die hij nauwelijks kent), daarna pakte hij zijn schetsboek en aquarelleerde zijn onstuimige ervaringen heet van de naald. In dezelfde zomer dook de schilder naar koraalriffen in de Caribische Zee. De laatste duik werd hem bijna fataal, maar ondanks de exotische rijkdom. . ."

Bijna fataal

De tweede gebeurtenis, de bijna fatale duik, kan de kijker net als de storm, meebelevén op schilderijen met titels als 'Coraal' (hier is het rode koraal nauwelijks meer te zien in het overweldigende blauw van de zee en in het licht dat daar doorheenbreekt), 'Caribische Zee' (dat wel lijkt op het

overgangsgedebied tussen water en lucht, met de felle kleur van de ondergaande zon die alles fel kleurt) en 'Duik naar coraalrif' (waarop een exotische onderwaterwereld in blauw, geel, groen en paars lijkt weergegeven).

De kleur rood is niet de eerste kleur waaraan gedacht wordt bij het woord zee. Toch schildert Van den Noort in 'Rising Sea' de zee knalrood. Is dit een voorbeeld van synesthesie? Is hier de vuurrode opkomende zon de zee zelf geworden? Is de hitte van de zon even intens als de dreiging van de storm? Ook op het laatste geëxposeerde doek 'Doggersbank' overheerst rood. Noch in de voorstelling noch in de titel is er enige verwijzing naar de zon. Nee, hier staat het fulminerende rood (wederom) voor een grote intensiteit: een en al uitelkaar spattende vormen. Wat een dynamiek.

Dynamiek

Concluderend: de kleur geel is zeer evident verbonden aan de zonnige 'Caribbean', het rood aan de intensiteit van de (positieve) gevoelens die de storm blijkbaar opwekt bij de schilder. De dynamiek van de voorstellingen wordt nog vergroot middels door het beeld lopende horizontale 'dwarrelstrepjes', die doen denken aan de lichtstreepjes bij fotografische 'tijdopnamen'.

Zeer opvallend temidden van dit storm- en lichtgeweld (dat bij mij, in weerwil van de catalogus, eerder 'Le Bateau Ivre' van de dichter Rimbaud dan het werk van Slauerhoff voor de geest roept) zijn de stille en vrome beeldjes van Tjikkie Kreuger. Op subtiele wijze neergezet fungeren zij als rots(jes) in de branding.